

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سوالات

شماره تلفن: ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

سال پنجم - شماره ۱۲۰۱

صفحه ۴۰۹۴

وزیر: سید محمد هاشمی

شنبه ۱۵ فروردین ماه ۱۳۲۸

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۶۷۹

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

صورت مشروح مذاکرات صد و پنجاه و دومین

جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱ تا ۱۰

۲ - آگهی های رسمی » ۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۵۲

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه ۲۶ اسفند ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس .
- ۲ - تقدیم لایحه فروش خالصجات بوسیله آقای وزیر دارائی .
- ۳ - تقدیم لایحه بازنشستگی ارتش بوسیله آقای وزیر جنگ .
- ۴ - بیانات قبل از دستور آقای اردلان .
- ۵ - تقدیم و طرح لایحه انتشار اسکناس با دوفوریت بوسیله وزیر دارائی .
- ۶ - اقتراح برای شرفیابی عید .
- ۷ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس سی و پنج دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل یافت .

۱ - تصویب صورت مجلس

صورت مجلس جلسه قبل را آقای صدرزاده (منشی) بشرح زیر قرائت کردند:

بهیانی ، آصف ، عباس مسعودی ، مین اسفندیاری
سالار بهزادی ، کهید ، خسرو شفقانی .

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : دکتر طبیا
مسعود نابتی - محمد گرگانی .

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : محمد حسین
شفقانی ، دکتر اعتبار ، معتمد دماوندی ، دکتر راجی
آقاخان بختیار ، محمد علی مسعودی ، شریعت زاده
اسلامی ، شهاب خسروانی ، دکتر مصباح زاده ، قهرمان
گلپادی ، هراتی ، صاحب دیوانی .

آقای مکی اظهار نمودند ضمن توضیحاتی که
در اطراف لایحه داده بودند بنامه ای اشاره کرده اند که
عین آن تقدیم مقام ریاست میشود .

یکساعت بظهر روز یکشنبه ۲۲ اسفند مجلس
بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت جلسه
پیش قرائت گردید .

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت
مجلس خوانده شده است

غائبین با اجازه - آقایان : بیات - گنابادی ،
حاذقی ، مهندس رضوی ، اردشیر شادانو ، حسن اکبر
معین زاده ، فولادوند ، اورنگ - دکتر معظمی ، منصف
علی اقبال ، عبدالرحمن فرامرزی ، محمد تقی بهار
صادقی ، دکتر امینی ، عباس اسکندری .

غائبین بی اجازه - آقایان : تولیت ، ابوالقاسم

عین مذاکرات مشروح یکصد و پنجاه و دومین جلسه از پانزدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

آقای حائری زاده گفتند صورت استیضاح
فرائت نشده و روز استیضاح معین نگردیده است
آقای شهاب خسروانی تقاضا نمودند که اخبار
مجلس از طرف اداره تند نویسی برادین داده شود که
تعریف نکنند .

آقای دکتر بقائی با تقاضای قرائت استیضاحنامه
خود گفتند بیانات ایشان جز در یک روزنامه منتشر نشده
وتذکر دادند که هیئت دولت برای جواب استیضاح
ایشان حاضر شوند .

آقای امیر تیموریاد آور شدند که راجع بمالیاتها
گفته اند تأیید نمایند گان مجوز قانونی دریافت
مالیات نیست و اخذ هر مالیاتی بدون قانون جرم است
آقای کشاورز صدر بصورت مجلس اعتراض
نمودند و قسمت مربوط بمذاکرات ایشان مجدداً قرائت
گردید و صورت مجلس تصویب شد .

آقای نخست وزیر اظهار داشتند روز استیضاح
را مجلس هر وقت تعیین کند دولت حاضر است ضمناً
آقای فهیمی را بسمت وزیر مشاور و آقای دکتر سجادی
وزیر دادگستری و آقای نادر آراسته وزیر راه و
آقای دکتر اعلم الملک ادهم وزیر بهداشتی و آقای
دکتر اقبال وزیر کشاورزی معرفی نمودند و ورقه
استیضاحنامه آقای دکتر بقائی قرائت شد .

آقای دکتر اقبال دو لایحه برای شهریه و رتبه
سرتیب سیف و خرج تحصیل فرزند دکتر حسینعلی
شمس ملک آراء تقدیم نمودند .

آقای نورالدین امامی پیشنهاد کردند لایحه
بازنشستگی مطرح شود. آقای امیر حسین اینخان و

دکتر شفق پیشنهاد نمودند که قبل از عید همه روزها مجلس تشکیل گردد و آقای امیر حسین ایلخان بیان عقیده نمودند که لایحه تشکیل مجلس سنا باید هر چه زودتر بگذرد همچنین لایحه انتخابات انجمن شهروان لایحه مهم دیگر.

آقای ابوالقاسم امینی مخالف بوده گفتند یک هفته قبل از عید صبح و عصر کمیسیونهای تشکیل میشود که مجال تشکیل همه روزها جلسات نیست و پیشنهاد آقای ایلخان تصویب نگردید.

آقای وزیر بهداری لایحه جلوگیری از سوءاستفاده دارو-ازان و دارو فروشان و تبلیغات خلاف واقع آنها تقدیم داشتند.

آقای نورالدین امامی توضیحاتی در اطراف پیشنهاد خود دادند و آقای خسرو هدایت مخالف و معتقد بودند طرح قانونی که راجع بازمایش قانون عکار بامضاء چهل نفر از نمایندگان تقدیم شده مطرح گردد.

پیشنهاد آقای نورالدین امامی تصویب و لایحه بازنشستگی قرائت و فوریت اول آن مطرح شد و تصویب رسید چند نفر از نمایندگان فوریت دوم آنرا پیشنهاد نمودند و تصویب شد.

آقای مهدی ارباب در کلیات مخالف بودند و اظهار عقیده نمودند که ممکن است استعداد مزاجی و شخصیت بعضی از مستخدمین برای ادامه عکار مفید باشد و دولت نباید این قبیل مستخدمین را متقاعد کند.

آقای دکتر عبده موافق بوده گفتند از بهترین لویای که دولت بمجلس تقدیم داشته هم مستخدمین جوان با تیه خود امید وار میشوند وهم مستخدمین سالخورده با حقوق کافی از خدمات گذشته خود بر خور دار میگردد ولی برای مستخدمین قضائی معتقد بودند و پیشنهاد نمودند که از سن بالاتری متقاعد شوند.

آقای کشاورز صدر پیشنهاد کلیات مذاکرات نمودند و آقای رضوی مخالف بودند و تصویب شد.

آقای نبوی پیشنهاد کردند کسانی که قبلا متقاعد شده و مجدد مشغول خدمت گردیده اند مشمول این قانون خواهند شد.

آقای معاون وزارت دارائی قبول نمودند بشرط آنکه قبل از پیشنهاد این قانون باشد.

آقای گنجهای پیشنهاد نمودند صد میلیون ریال از صندوق بازنشستگی بضامات وزارت دارائی سرمایه بانک تعاونی کارمندان دولت شود که این بانک کسور تقاعد را دریافت و حقوق بازنشستگی را پرداخت نماید و قروضی با فرع نازل بکارمندان دولت بدهد و بساختن خانه و اقدامات مفید دیگر مبادرت کند و آقای معاون وزارت دارائی قبول نمودند.

آقای نورالدین امامی پیشنهاد نمودند بعد از جمله «اجبارا بازنشسته خواهند شد» باستثناء مستشاران و قضات دیوان کشور و استادان و پزشکان دانشگاه نوشته شود.

آقای معاون وزارت دارائی با توضیحی قبول نمودند بشرط قید تا سن ۷۵ سالگی.

مستشاران دیوان کشور مقصود من بود و آقای معاون وزارت دارائی هم قبول فرمودند.

رئیس - دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد . لایحه بازنشستگی در دستور جلسه قبل بوده ولی الان برای تغییر آن پیشنهاداتی رسیده است

آزاد - لایحه اضافات کارمندان دولت مطرح شود .

اردلان - بنده اجازه نطق قبل از دستور خواسته ام .

رئیس - آقای وزیر دارائی .

۲ - تقدیم لایحه فروش خالصجات بوسیله آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - اولاً که يك اشاره ای آقای امامی فرمودند راجع بسن تقاعد بازنشستگان قضات دیوان کشور که چون در جلسه گذشته توضیح داده نشده بود تا روشن بشود برای اینکه اشکالی در آتیه پیش نیاید با پیشنهاد ایشان من هم موافق هستم که سن ۷۵ سالگی نسبت بر رئیس ومدعی العموم دیوان کشور ومستشارها واعضای دیوان کشور واعضاء محکمه انتظامی است و ضمناً هم از موقع میخواستم استفاده بکنم و يك لایحه که راجع بفروش خالصجات دولتی است که با قساطر طویل المده بر عایا و کشاورزان فروخته شود تقدیم کنم (احسن) البته پولی هم که از فروش این خالصجات تحصیل میشود برای تأسیس صندوق تعاون کشاورزان هست که بشود بتمام کشاورزان کمک کرد و این طبقه زحمتکش کشور را هم برایشان تهیه سرمایه و کار کرد که بتوانند سطح معیشتشان را بالا ببرند (احسن)

آزاد - آقای رئیس بنده يك پیشنهادی کردم راجع باضافات کارمندان .

۳ - تقدیم لایحه بازنشستگی ارتش بوسیله آقای وزیر جنگ

رئیس - آقای وزیر جنگ .

وزیر جنگ - قانون بازنشستگی افسران ارتش و ژاندارمری کل کشور در سال ۱۳۱۴ از تصویب مجلس شورای ملی گذشته است . در سنوات بعد هم آنچه مقدور بوده در تکمیل آن اقدام شده و در ۱۳۲۶ بررسی کاملی شد که با حقوق تقاعدی که فعلا داده میشود زندگی افسران ارتش و ژاندارمری بکلی در زحمت و فوق العاده نا راحت است ، تصویب نامه ای از دولت در زمان فترت گذشت که از کلیه حقوق و مزایای که افسران ارتش میگرفتند تقاعد بپردازند که صندوق تقاعد تقویت بشود و بهتر بتواند حقوق بازنشستگی با افسران بدهد (صحیح است) پس از اینکه مجلس شورای ملی افتتاح شد آن لایحه را وزارت جنگ تقدیم مجلس شورای ملی کرده است و از کمیسیون نظام هم گذشته ولی برای اینکه وقت مجلس شورای ملی روی این لایحه بیکروز تلف نشود درین موقع که لایحه دولت تقدیم شده است کلیه این لایحه را هم بصورت يك تبصره ۳ تقدیم میکنم و تمنی میکنم توجه بفرمایند (صحیح است)

اردلان - آقای رئیس بنده قبل از دستور اجازه میخواهم .

رئیس - چند نفر من جمله آقای اردلان اجازه

نطق قبل از دستور خواسته اند .

دماوندی - مخالفم .

اردلان - بنده توضیح میدهم اگر مجلس قانع نشد اجازه ندمد . اجازه میفرمایند؟ اخیراً راجع به کردستان يك مسائلی در راد بوهای خارجی گفته شد که لازمست در مجلس شورای ملی جواب گفته شود (صحیح است) و پنج دقیقه بیشتر طول نمیکشد (صحیح است) (صحیح است - بفرمایند)

۴ - بیانات قبل از دستور آقای اردلان

رئیس - آقای اردلان بفرمایند

اردلان - عرض کنم که اخیراً در رادیو های خارجی وخبر گزاریهای خارجه يك مسائلی راجع به کردستان اظهار شده که من چون هم نماینده کردستان هستم هم کرد هستم لازم میدانم درین موضوع کردستان يك چند کلمه بعرض آقایان نمایندگان برسانم (صحیح است) آقایان نمایندگان محترم استحضار دارند که در واقعه ۲۱ آذر بنده در اینجافرصتی بدست آوردم و بعرض آقایان رساندم که واقعه ۲۱ آذر بدنیا ثابت کرد که کشور ایران تجزیه پذیر نیست (صحیح است) و اهالی این مملکت چه در رود ارس زندگی کنند و چه در کنار رود هیرمند هستند یا در زابل هستند یا در بندر عباس هستند همه در تحت لوای شاهنشاه محبوب و معظم خودشان چون جان شیرین یکدیگر را دوست دارند و هیچ قوه و قدرتی در روی زمین قادر نیست که کشور ما را تجزیه بکند (نمایندگان - صحیح است) (احسن) این درسی بود که واقعه آذر بایجان در ۲۱ آذر بما و بتمام دنیا داد و در واقعه ۱۵ بهمن هم باز این واقعه ثبوت رسید یعنی در واقعه ۱۵ بهمن احساسات اهالی این مملکت نسبت بشاهنشاه خودشان نشان داد که در تحت لوای این پادشاه مردم یکدل و یکجهت زندگی میکنند و هیچ قوه و قدرتی قادر نیست که کشور ما را تجزیه بکند (نمایندگان - صحیح است) بنا بر این این صحبتها می که در خارج راجع باستقلال کشور میشود خبر گزاریهای خارجه در این مورد سپاسی میکنند من بنام یک نفر نماینده کردستان و بنام اینکه در ۱۴۰۰ سال قبل اجداد ما با خسرو پرویز ، باهرا کلیوس پادشاه رم جنگ کردند و او را شکست دادند بنام يك نماینده زنده ، يك فرد زنده کرد (دهقان - بنام همه ملت ایران) عرض میکنم که ما کردها از این حرفها و از این ترهات بیزار هستیم و این تمه های شوم خارجها در دل ما یکدوره تأثیر نمیکند (صحیح است ، احسن) کرد و ایرانی و ایرانی و کرد همه عضو واحدی هستند ما زیر پرچم سه رنگ ایران هم انطور که سالها جانفشانی کرده ایم جانفشانی میکنیم (صحیح است) و هیچ قوه و قدرتی قادر تجزیه مانیست و خوزستان و کردستان و لرستان و تمام جاهای ایران همه در حکم یکی هستند و تمام حرفهای خارجها بوج است (صحیح است) و من یقین دارم که نمایندگان دیگر کردستان که اینجا تشریف دارند ، جناب آقای وکیل ، جناب آقای عباسی همه در این عقیده پابنده هم هستند (صحیح است) (احسن)

جمعی از نمایندگان - دستور ، دستور ، دستور

آزاد - آقای رئیس بنده پیشنهادی کرده ام آنرا قرائت بفرمایند .

رئیس - میخواهید قبل از لایحه بازنشستگی طرح شود ؟ آقای وزیر دارائی بیاناتی دارید ؟ بفرمایند .

۵ - تقدیم و طرح لایحه انتشار اسکناس با دو فوریت بوسیله وزیر دارائی

وزیر دارائی - آقایان محترم مسبوق هستند که قانون برنامه بصوب مجلس شورای ملی رسیده است و باید هر چه زودتر این قانون بموقع اجراء گذاشته شود . برای اجرای این قانون تکلیفی برای دستگاههای متعهد دولت پیش بینی شده است که يك قسمت آن مربوط بیانکلی است و برای اینکه بانک ملی بتواند تعهدی را که مطابق آن قانون باید انجام بدهد از عهده بر آید محتاج باین خواهد بود که مقررات قانونی برای تسهیل کارهای بانک از این جهت فراهم شود و چون اجراء این قانون برنامه مورد نظر تمام آقایان نمایندگان محترم است و موضوع هم فوریت دارد بنا بر این يك لایحه ای تقدیم مجلس میشود با قید دو فوریت و استدعا میشود که این لایحه امروز مطرح و تصویب شود .

رئیس - لایحه قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

مجلس شورای ملی . نظر باینکه قانون برنامه هفت ساله مصوب ۲۶ بهمن ماه ۱۳۲۷ بزودی بمرحله اجراء گذارده خواهد شد و برای اینکه بانک ملی ایران بتواند از عهده ایفای تعهداتی که طبق قانون نامبرده برای بانک ایجاد شده است بر آید لایحه زیر برای تعیین وضع اسکناس بمجلس شورای ملی تقدیم میشود که در عین حال هم منافع عموم را از لحاظ تعیین پشتوانه کافی تأمین میکند و هم بیانکلی اجازه میدهد که وظایف قانونی خود را طبق قانون برنامه هفت ساله انجام دهد در این لایحه میزان پشتوانه لازم برای اسکناسهای منتشره بصدر صد معین شده است که ۵۰ درصد آن بطلا و ارز تضمین شده بطلا خواهد بود . اگر چه این مقدار پشتوانه طلا بیست و هفت درصد کمتر از میزان فعلی میباشد ولی در عین حال از میزان پشتوانه اسکناسهای تمام کشورهای دیگر بیشتر است چنانکه پشتوانه طلای دلار امریکائی فقط بیست و پنج درصد ، پشتوانه طلای لیره انگلیسی فقط ۱۸ درصد هزار میباشد . در قوانینی که پیش از سال ۱۳۲۱ تصویب گردیده بود پشتوانه ریال ۶۰ درصد بود ولی در مهرداد ۱۳۲۱ عملاً به ۲۲ درصد تقلیل یافته بود . اگر این مطلب در نظر گرفته شود که منظور از تقلیل میزان پشتوانه فراهم آوردن وسایل اجرای يك برنامه تولیدی وسیعی است که بتدریج کارگران بیکار و زمینهای بی حاصل و رودخانه های هرز و تروتهای نهفته کشور را مورد استفاده قرار داده و سطح درآمد ملی و سطح زندگی را بالا میرد هیچگونه جای نگرانی باقی نخواهد بود . بنا بر این بالا از مجلس شورای ملی تقاضای تصویب لایحه زیر را با قید دو فوریت دارد .

مادموآخده - بانک ملی ایران مجاز است در مقابل

آزاد - بانک ملی ایران مجاز است در مقابل

تبره ۱ - وامهاییکه در آتیه بانک ملی ایران

طبق مقررات مربوطه بدولت و شهرداریها و شرکتهای

و بنگاههای تشکیل یافته با سرمایه دولت خواهد داد

منحصراً باید بمصرف عمران و یا افزایش تولید برسد

بانکهاییکه با سرمایه دولت تشکیل شده یا میشوند

از این قاعده مستثنی هستند بشرط اینکه وام دریافتی

بمصرف اعطاء وام بدولت و شهرداریها و بنگاهها و

شرکتهاییکه با سرمایه دولت تشکیل یافته نرسد .

تبصره ۲ - سرمایه بانک ملی ایران از محل اندوخته

های آن به ۷۰۰ میلیون ریال ترمی داده میشود .

تبصره ۳ - دولت مکلف است از اول فروردین

۱۳۲۸ قروضی که تا این تاریخ بیانکلی ایران

دارد از قرار سالی ۲۰۰ میلیون ریال از درآمد

نفت جنوب بپردازد .

تبصره ۴ - از اول سال ۱۳۲۷ اسکناسهای

بانک ملی ایران از پرداخت هر گونه حقوق گمرکی

و عوارض معاف خواهد بود .

تبصره ۵ - نمایندگی دولت در هیئت نظارت

با وزیر دارائی خواهد بود . نمایندگان مجلس شورای

ملی که طبق مفاد تبصره ماده ۲۹ قانون اساسنامه

بانک ملی ایران بعضویت هیئت انتخاب شده باشند تا

انتخاب جانشین خود بآن سمت باقی خواهند بود .

تبصره ۶ - آیین نامه اجرای این قانون به

پیشنهاد هیئت نظارت اندوخته اسکناس و تصویب

هیئت وزیران بموقع اجراء گذاشته خواهد شد و

انواع اسکناس در جریان از حیث مبلغ نیز بهمین

ترتیب تعیین خواهد گردید .

تبصره ۷ - قوانینی که با مقررات این قانون

متناقض باشد ملغی است .

رئیس - فوریت اول مطرح است یکی یکی

مبیرسم بطور موافق و مخالف آقای مکی شما که

در اصل لایحه مخالفند (مکی - بنده در اصل مخالفم

در فوریت هم مخالفم) بفرمایند .

مکی - بنده هر چه فکر کردم دلیل فوریت

این لایحه را بهم تا حالا که خدمت آقایان استاده ام

چیزی دستگیرم نشد . موضوع انتشار اسکناس يك

موضوع ساده ای نیست که با يك لایحه این را بدون

اینکه در اطراف و جوانب آن لایحه و تأثیرات که

این لایحه در بازار میکند و اجناس را بیک قیمت سرسام

آوری بالا میرد توجه بکنیم بلافاصله میآئیم اینجا

مادموآخده - بانک ملی ایران مجاز است در مقابل

آزاد - بانک ملی ایران مجاز است در مقابل

تبره ۱ - وامهاییکه در آتیه بانک ملی ایران

طبق مقررات مربوطه بدولت و شهرداریها و شرکتهای

و بنگاههای تشکیل یافته با سرمایه دولت خواهد داد

منحصراً باید بمصرف عمران و یا افزایش تولید برسد

بانکهاییکه با سرمایه دولت تشکیل شده یا میشوند

از این قاعده مستثنی هستند بشرط اینکه وام دریافتی

بمصرف اعطاء وام بدولت و شهرداریها و بنگاهها و

شرکتهاییکه با سرمایه دولت تشکیل یافته نرسد .

تبصره ۲ - سرمایه بانک ملی ایران از محل اندوخته

های آن به ۷۰۰ میلیون ریال ترمی داده میشود .

تبصره ۳ - دولت مکلف است از اول فروردین

۱۳۲۸ قروضی که تا این تاریخ بیانکلی ایران

دارد از قرار سالی ۲۰۰ میلیون ریال از درآمد

نفت جنوب بپردازد .

تبصره ۴ - از اول سال ۱۳۲۷ اسکناسهای

بانک ملی ایران از پرداخت هر گونه حقوق گمرکی

و عوارض معاف خواهد بود .

تبصره ۵ - نمایندگی دولت در هیئت نظارت

با وزیر دارائی خواهد بود . نمایندگان مجلس شورای

ملی که طبق مفاد تبصره ماده ۲۹ قانون اساسنامه

بانک ملی ایران بعضویت هیئت انتخاب شده باشند تا

انتخاب جانشین خود بآن سمت باقی خواهند بود .

تبصره ۶ - آیین نامه اجرای این قانون به

پیشنهاد هیئت نظارت اندوخته اسکناس و تصویب

هیئت وزیران بموقع اجراء گذاشته خواهد شد و

انواع اسکناس در جریان از حیث مبلغ نیز بهمین

ترتیب تعیین خواهد گردید .

تبصره ۷ - قوانینی که با مقررات این قانون

متناقض باشد ملغی است .

رئیس - فوریت اول مطرح است یکی یکی

مبیرسم بطور موافق و مخالف آقای مکی شما که

در اصل لایحه مخالفند (مکی - بنده در اصل مخالفم

در فوریت هم مخالفم) بفرمایند .

مکی - بنده هر چه فکر کردم دلیل فوریت

این لایحه را بهم تا حالا که خدمت آقایان استاده ام

چیزی دستگیرم نشد . موضوع انتشار اسکناس يك

موضوع ساده ای نیست که با يك لایحه این را بدون

اینکه در اطراف و جوانب آن لایحه و تأثیرات که

این لایحه در بازار میکند و اجناس را بیک قیمت سرسام

آوری بالا میرد توجه بکنیم بلافاصله میآئیم اینجا

مادموآخده - بانک ملی ایران مجاز است در مقابل

آزاد - بانک ملی ایران مجاز است در مقابل

تبره ۱ - وامهاییکه در آتیه بانک ملی ایران

طبق مقررات مربوطه بدولت و شهرداریها و شرکتهای

و بنگاههای تشکیل یافته با سرمایه دولت خواهد داد

منحصراً باید بمصرف عمران و یا افزایش تولید برسد

بانکهاییکه با سرمایه دولت تشکیل شده یا میشوند

از این قاعده مستثنی هستند بشرط اینکه وام دریافتی

بمصرف اعطاء وام بدولت و شهرداریها و بنگاهها و

شرکتهاییکه با سرمایه دولت تشکیل یافته نرسد .

تبصره ۲ - سرمایه بانک ملی ایران از محل اندوخته

های آن به ۷۰۰ میلیون ریال ترمی داده میشود .

تبصره ۳ - دولت مکلف است از اول فروردین

۱۳۲۸ قروضی که تا این تاریخ بیانکلی ایران

دارد از قرار سالی ۲۰۰ میلیون ریال از درآمد

نفت جنوب بپردازد .

تبصره ۴ - از اول سال ۱۳۲۷ اسکناسهای

بانک ملی ایران از پرداخت هر گونه حقوق گمرکی

و عوارض معاف خواهد بود .

تبصره ۵ - نمایندگی دولت در هیئت نظارت

با وزیر دارائی خواهد بود . نمایندگان مجلس شورای

ملی که طبق مفاد تبصره ماده ۲۹ قانون اساسنامه

بانک ملی ایران بعضویت هیئت انتخاب شده باشند تا

انتخاب جانشین خود بآن سمت باقی خواهند بود .

تبصره ۶ - آیین نامه اجرای این قانون به

پیشنهاد هیئت نظارت اندوخته اسکناس و تصویب

هیئت وزیران بموقع اجراء گذاشته خواهد شد و

انواع اسکناس در جریان از حیث مبلغ نیز بهمین

ترتیب تعیین خواهد گردید .

تبصره ۷ - قوانینی که با مقررات این قانون

متناقض باشد ملغی است .

رئیس - فوریت اول مطرح است یکی یکی

مبیرسم بطور موافق و مخالف آقای مکی شما که

در اصل لایحه مخالفند (مکی - بنده در اصل مخالفم

در فوریت هم مخالفم) بفرمایند .

مکی - بنده هر چه فکر کردم دلیل فوریت

این لایحه را بهم تا حالا که خدمت آقایان استاده ام

چیزی دستگیرم نشد . موضوع انتشار اسکناس يك

موضوع ساده ای نیست که با يك لایحه این را بدون

اینکه در اطراف و جوانب آن لایحه و تأثیرات که

این لایحه در بازار میکند و اجناس را بیک قیمت سرسام

آوری بالا میرد توجه بکنیم بلافاصله میآئیم اینجا

مادموآخده - بانک ملی ایران مجاز است در مقابل

آزاد - بانک ملی ایران مجاز است در مقابل

تبره ۱ - وامهاییکه در آتیه بانک ملی ایران

طبق مقررات مربوطه بدولت و شهرداریها و شرکتهای

و بنگاههای تشکیل یافته با سرمایه دولت خواهد داد

منحصراً باید بمصرف عمران و یا افزایش تولید برسد

بانکهاییکه با سرمایه دولت تشکیل شده یا میشوند

از این قاعده مستثنی هستند بشرط اینکه وام دریافتی

بمصرف اعطاء وام بدولت و شهرداریها و بنگاهها و

شرکتهاییکه با سرمایه دولت تشکیل یافته نرسد .

تبصره ۲ - سرمایه بانک ملی ایران از محل اندوخته

های آن به ۷۰۰ میلیون ریال ترمی داده میشود .

تبصره ۳ - دولت مکلف است از اول فروردین

۱۳۲۸ قروضی که تا این تاریخ بیانکلی ایران

دارد از قرار سالی ۲۰۰ میلیون ریال از درآمد

نفت جنوب بپردازد .

تبصره ۴ - از اول سال ۱۳۲۷ اسکناسهای

بانک ملی ایران از پرداخت هر گونه حقوق گمرکی

و عوارض معاف خواهد بود .

تبصره ۵ - نمایندگی دولت در هیئت نظارت

با وزیر دارائی خواهد بود . نمایندگان مجلس شورای

ملی که طبق مفاد تبصره ماده ۲۹ قانون اساسنامه

بانک ملی ایران بعضویت هیئت انتخاب شده باشند تا

انتخاب جانشین خود بآن سمت باقی خواهند بود .

تبصره ۶ - آیین نامه اجرای این قانون به

پیشنهاد هیئت نظارت اندوخته اسکناس و تصویب

هیئت وزیران بموقع اجراء گذاشته خواهد شد و

انواع اسکناس در جریان از حیث مبلغ نیز بهمین

ترتیب تعیین خواهد گردید .

تبصره ۷ - قوانینی که با مقررات این قانون

متناقض باشد ملغی است .

رئیس - فوریت اول مطرح است یکی یکی

مبیرسم بطور موافق و مخالف آقای مکی شما که

و يك لایحه ای بقید دو فوریت میدهیم و انتظار هم داریم مجلس فوراً تصویب کند. بنده تصور میکنم اگر اجازه بدهد که این لایحه طبع و توزیع بشود و اطراف و جوانب آن بررسی بشود مطالعه بشود که آیا صلاح مملکت هست نیست. بنده کما ملایه می دانم که همه آقایانی که اینجا نشسته اند مقصودشان این است که يك خدمتی ببرد بکنند و يك خدمتی به مملکت بکنند (صحیح است) بنده هیچکس را تصور نمیکنم که نیت سوء داشته باشد و بخواهد بابت سوء جلو کار را بگیرد یا اینکه يك کاری را با عجله بخواهد بتصویب برساند بنده خیال میکنم امم از اقلیت و اکثریت همه آقایان که اینجا جمع شده اند قصدشان این است که خدمتی کرده باشند روی این اصول بنده با فوریت این لایحه مخالفم میخواستم از همکاران محترم خودم استعفا بکنم که يك کاری که باین مهمی است و يك آثار خیلی شومی ممکن است برای مملکت داشته باشد موافقت نکنند که بلافاصله فوریتش مطرح شود و بلافاصله هم در مجلس طرح شود و تصویب شود، اجازه بدهید که این طبع و توزیع بشود جراید آزادی هم که وجود ندارد که در اطرافش بحث بکنند اگر جراید آزاد بودند بحث میکردند و ما بیشتر روشن میشدیم (محمدعلی مسعودی - بطور جراید آزاد نیست) باینچ روزنامه که آزادی نمیشود ۱۵۰ روزنامه توقیف است (دهقان - آقای مکی هر مطلبی که دارید بنده حاضرم چاپ بکنم آن آن ۲۵ روزنامه یومیه چاپ میشود) ولی همه شان بطور متحد المال يك موضوع باین مهمی را باید افکار عمومی درش فضاوت کند که آیا این مصلحت مملکت هست ما با زیاد انتشار اسکناس اجازه بدهیم یا خیر؟ بیش از این هم بنده توضیحی ندارم در اصل لایحه صحبت میکنم

یکتفر از نمایندگان. باید یکتفر موافق صحبت کند

رئیس. موافق ندارد فوریت که مطرح شد يك نفر مخالف صحبت میکند و رای میگیرند آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی. بنده میخواستم کدر اصل لایحه وقتی که مطرح شد توضیحات کافی عرض کرده باشم ولی چون این قسمترا میگذازم که در اصل لایحه توضیحاتی کافی داده بشود فعلا رجوع بفوریتش که اینجا تقاضا شده است فقط يك اشاره ای میکنم که توجه فرمایند بطور کلی لوائح مالی و لوائحی که ممکن است يك اشخاصی در اطراف آن يك انتشارات سومی بدهند و اذهان را گمراه بکنند همیشه در همه جای دنیا با قید فوریت مطرح میشود (صحیح است) برای اینکه دولت اگر بخواهد يك لایحه ای بیاورد و تا کسب گمرکی را بالا ببرد اگر بخواهد شش ماه این را بگذارد که مطالعه بشود يك تصدای سوء استفاده میکنند و نتیجه بیشتری میبرند یا فرض بفرمایند همین لایحه ای که در اینجا مورد بحث است اگر در باره این لایحه اشخاص ممرض بخواهند يك سوء انتشاراتی بدهند در خارج ممکن است تأثیرات سومی بکنند که لطمه بزند بکار اقتصادی مملکت باینجهت اینچور لوائح بطور کلی در همه جا بقید دو فوریت مطرح میشود و این لایحه هم که تقدیم شده است از جهت این موضوع بوده است که تقاضای دو فوریت شده است و از آقایان هم استعفا میشود که توجهی باین موضوع بفرمایند و نسبت باین

موضوع مطالعه فرمایند که زود تر تکلیفش معین بشود .

رئیس. آقایانی که با فوریت اول موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد، فوریت دوم مطرح است آقای تقی زاده با فوریت مخالفند؟ (تقی زاده در کلیات عرض دارم) پس در موقتش وقتی مطرح میشود باید اجازه بخواهد آقای دکتر بقائی

دکتر بقائی. عرض کنم که مجلس یکسال و نیم بایک کنده عیبی کار کرده والان بایک شدت و حرارت خیلی زیادی بکار افتاده است (یکتفر از نمایندگان - الحمدالله) (آشتیانی زاده - سر غیرت افتادند دگر) این موضوع لایحه اسکناس را بنده خودم چون گرفتاریهای فکری دیگری داشتم فرصت نکردم که مطالعه کنم و بسیاری از آقایان را هم میدانم که فرصت این مطالعه را پیدا نکرده اند، البته میگویند هر کس که تنها بقاضی برود راضی بر میگردد آقایان آمده اند يك توضیحاتی داده اند و يك عده هم قانع شده اند چون کسی مخالفی حرف نزده بود و باین فوریت بنده فکر نمیکنم که صحیح باشد مایک چنین لایحه ای را تصویب بکنیم مخصوصاً که الان يك عملیات غیر قانونی در مملکت در جریان است (دکتر اعتبار - این موضوع با آن موضوع ارتباط ندارد، اینها را با هم مخلوط نکنید آقای دکتر) يك عملیات غیرقانونی در مملکت در جریان است (همه نمایندگان) (یکتفر از نمایندگان اینطور نیست آقای چه عملیات غیر قانونی؟) من نمیخواهم بگویم آن عملیات را (باتماقلیح - هر چیزی را داخل هم میکنید) بنده نمیخواهم بگویم و برای آن عملیات دولت استیضاح شده است ولی شانه خالی کرده تا آن عملیات را تمام کند و بعد بیاید برای امور انجام شده جواب بدهد و این چیزی است که قابل قبول نیست، دنیا برضد جریان کار این مملکت است بنده از مقام نماینده کمی مجلس آخرین وظیفه ملی خودم را این دانستم که يك نامه سر بسته ای بوسیله مجلس شورای ملی بمقام اعلیحضرت همایونی تقدیم کنم که آن نامه را الان خدمت آقای رئیس خواهم داد و استعفا میکنم که همین امروز یعنی همین ظهري این نامه را با تشریفات رسمی بحضور اعلیحضرت همایونی برسانند برای اینکه اعلیحضرت را از جریان امور دور نگاه داشته اند و من مطمئن هستم (همه نمایندگان) (زنک رئیس) و اینها را من ثابت خواهم کرد .

رئیس. شما آقای دکتر بقائی برای مخالفت با فوریت اینجا آمده اید، این موضوع که مطرح نیست .

دکتر بقائی. بنده هم مطرح نمیکنم بنده مطمئن هستم که اعلیحضرت همایونی را دور از جریان نگاه داشته اند والا این صورت پیش نمی آمد و الا این صورتی که دارند پیش می آورند پیش نمی آمد بنده یکی را بعنوان نمونه با آقایان عرض میکنم و آن اینست که در انتخاباتی که خواهد شد برای مجلس مؤسسان و مجلس دوره شانزدهم، دولت هر لایحه ای بیاورد من قول میدهم که دیگر بدون چون و چرا بقبول آقای دادگر مجلس در قالب قانون بریزد و تحویل

بدهد (آشتیانی زاده . بهتر آقا بگذارید مجلس کار بکند) دیگر عجله نکنید این سه ما را دندان روی جگر بگذارید، در مجلسی که تشکیل خواهد شد با این مقدماتی که من می بینم و نمیگذارند تصدای من بگوش ملت و مجلس برسد با این مقدمات بنده مطمئنم که هر قانونی بیاورند فوری مجلس تصویب میکند، نفت را هم تصویب میکند، سایر چیزها را هم تصویب میکند آقایان نگرانی نداشته باشید ولی تا این مجلس هست بیخود عجله نکنید، بیخود خودتان را مفتضح نکنید بگذارید يك مجلسی باشد که توش فضول نباشد هر لایحه ای که دولت بیاورد و تصویب خواهد شد علت مخالفت بنده با فوریت اینست و عقیده هم ندارم که در يك امر مهمی که اثراتش از الان در بازار مشهود است، الان بالفعل مشهود است اینقدر عجله بکنید بگذرد آقایان شما را بوجداتان، شما را بشرفتان بگذردی فکر این مردم را بکنید اروی لاج نیتیدونند نروید بگذردی ملاحظه بکنید، شما وجدان دارید اینجا نشسته اید! من نمیگویم که این لایحه انتشار اسکناس بد است من هنوز نمیتوانم اظهار عقیده بکنم گفتم مطالعه نکرده ام نمیتوانم نه راجع بخوبیش و نه راجع بدیش قضاوت کنم، ولی شما را بوجداتان قسم میدهم که اینچنین عجله نکنید مملکت را در انداز بین میبرند این مردم دیگر نمیتوانند تحمل کنند اینها خواهند مرد (صفوی - کجا میبرند مملکت را؟ فراموش فرمودید میخواستند مملکت را از بین ببرند) بد است من و شما مشاخره کنیم ...

رئیس. آقای دکتر بقائی از موضوع خارج نشوید .

دکتر بقائی. از موضوع خارج نمیشوم، آقایان هر طور صلاح میدانید عمل کنید و هر چه هم میخواهید بکنید .

رئیس. رای گرفته میشود نسبت بفوریت دوم آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. اصل ماده واحده مطرح است یعنی اصل لایحه را بخوانید .

عبدالقادر آزاد. این لایحه هیچ چیزش روشن نیست بچه چیز باید رای داد .

رئیس. آقای آزاد اجازه بدهید .

آزاد. مملکت را میخواهند بیاد بدهند برود شما میفرمائید حرف نزنید .

رئیس. آقای تقی زاده - خوب باید در این هیچ شکی نیست که این لایحه خیلی مهم است یعنی باین معنی که یا مفید است یا مفید نیست و مضرات بسیار خیلی مضرات چون مهم است. این است که بحث مفصلی میخواهد و شاید یکماه در مجلس بحث بخواهد اینطور غافلگیر کردن و اینطور فوری آوردن خوب نیست (صحیح است) و دلیلی را که آقای وزیر دارائی آوردند خیال میکنم نقض دلیلی است که در حقیقت وارد است یعنی هر چه طول بکشد فرصتی داده میشود برای اشخاصی که اذهان مردم را روشن کنند نه اینکه فرصتی داده میشود که گمراه بکنند - بگذارید آنها گمراه بکنند شما هم روشن بکنید، دلیل له و علیه باید گفته شود

بنده وظیفه ملی خودم میدانم که عرض کنم اینکار بضرر ملت است (صحیح است) و مخالف مصالح مملکت است و بعدی مضرت است که میترسم بگویم که بعضی اوقات در این مجلس تافخر کرده اند که مجلس کار کم کرده و بد بخواه کار نکرده ولی يك کاری بکوفتی کرده که آبروی مجلس بوده و روی این مجلس را سفید کرده ولی میترسم این گناه آن ثواب را بشویند (صحیح است) یعنی این يك کاری شود که برای مجلس با نژدهم دیگر هیچ افتخاری نماند. آقا در این مملکت بقدر کافی با همین کشاد بازبهرگرا نی شده و بجز در اینک هزار تومان اسکناس چاپ کنید یا صحبتش را بکنید قهقهه بالا میروید ردا خواهیم دید - بنده اینجا عرض میکنم بقول معروف ما مرده شما زنده که فردا قیمت ماست هم بالا میروید (صحیح است) و باز حقوق عمال دولت کافی نمی آید و مجبور میشود دو برابر بکنید، باز بوجه رامجور میشود به هزار و پانصد میلیون تومان برسانید طلای خودمان را کم قیمت میکنید باین معنی که قیمت جعلی بآن اضافه میکنید. وقتی که قانون اسکناس برقرار شد میخواهم یاد آوری کنم، بجهت آنها که ارادت بپروم رضا شاه و بکارهای خوب او دارند (صحیح است) ایشان فرمودند که هیچوقت ابدالهر نباید بگذاریم که این ذخیره اسکناس از صدی شصت پائین بیاید. ولی اضافه فرمودند من تا باشم که نمیگذارم ولی این کافی نیست یعنی این عبارت را فرمودند که باید يك لعنت نامه درست کنیم و بپخشنامه هم همه جا بکنیم که بعد از ما هم این کار را نکنند - این آبروی مملکت است، این اعتبار مملکت است اگر این را خراب کنند مستقیماً مملکت رو بپوششگی میرود. این دلالتی که آقایان آمدند در فرا کسیونها دو سه کلمه ارقام و اعداد خواندند بیخشید میخواهم عرض کنم خود این ارقام و اعداد سفسطه است، اگر کسی يك دکان صرافانی دارد این باید ببیند چقدر پول دارد همانقدر خرج بکند نصف آنرا ببرد فرض بدهد اگر برود دو سه برابر یا تمام آنچه را که دارد ببرد بدهد بعد برود ببقه پدرش را بچسبند که اگر ندهی ورشکست میشوم این صحیح نیست خوب بود خرج نیگیری، این اندازه کداری ببرد بده، چرایشتر دادی؟ البته حالا میگوید بدولت داده ام، بدولت هم نیبایستی بدهد يك دکان صرافانی است دولت که نباید قانون بگذراند، چنانکه در برنامه اینکار را کردند و این جاقانون میگذازم که بانك ملی مکلف است که فلان مبلغ بدهد، از کجا باید بدهد؟ چیزی که ندارد از کجا بدهد؟ مقصود اینست که این چند تا جواهری که آنجا هست حالا سی میلیون تومان است فردا بنشینم چشمان را رری هم بگذاریم بگوئیم شصت میلیون بدهد بگوئیم دوست میلیون تومان طلا قیمتش فلان مقدار است بگوئیم که قیمتش دو برابر شده است، خود بخود که دو برابر نمیشود غیر از اینکه شما کاغذتان را بی اعتبار میکنید و پولتان را بی اعتبار میکنید و این در تمام شئون مملکت بدون استثناء مؤثر است هم در شئون منکمی هم در شئون اقتصادی و هم بودجه منکمی و عجب است از آقای وزیر مالیه که یقین دارم علاقه بحفظ انتظام بودجه دارند و این يك کلنگی است که شالوده بودجه مملکت را میکند من

باید بگویم که ایشان در تفرقه فکر خودشان متوجه هستند و راضی نیستند باینکار ولی شاید که هیئت وزراء باهم رای داده اند و با مقتضای لازم داشته که اینکار بشود و ما این اسکناس را که چاپ کرده ایم تا حالا اینهم درست مبنای خارجی نداریم فستش در یکجای دیگر نیست که بدست شما نیاید میخواهید بفرمائید شما مطابق این طلا که آنجا است هم اسکناس چاپ کرده اید این دلایل و ارقامی که میآورید که در فلان مملکت فلان مبلغ ذخیره دارند آن مملکت کاسم میبرید اگر ۲۰۰ طلا داشته باشد شما صدی هشتاد طلا داشته باشید باز پول آنها اعتبار دارد و پول شما همین است مردم آنجا اسراف نمیکنند برای ده هزار نفر کار ده هزار نفر دارند - ۱۱۵ هزار مستخدم نگاه میدارند و مفت پولشان را باین و آن میدهند، در آن مملکت دکان صرافشان بیست میلیون تومان خرج نمیکنند که بناهای بزرگ و واشنگتنی بنا کنند، وقتی که اینجا پولها را تار میکنند شب و روز سیل میکنند بعد هم می آیند که اجازه بدهید پول چاپ کنیم این تسلسل میشود و پولتان مثل مازک آلمان میشود بعد از جنگ اگر بعد کافی عایدی در این مملکت بود این گرانى در این مملکت نبود، پول را بکی میدهند، این اسپیکولاسیون یعنی بازی که این اراضی اطراف تهران اراضی شهر بالا میروید یکی صد هزار تومان میخرد فردا میفروشد و دست هزار تومان این دوست هزار تومان را کی باو میدهد؟ بانك ملی میدهد، چرا باید بانك اسپیکولاتورها پول بدهد؟ این پول مملکت برای اینست که باشخصی داده شود برای معاملات لازم و ضروری تجارتنی، اگر ندارد بآنها هم ندهد وقتی که بانك ملی وجود نداشت خوب تجاری بودند صراف بودند مملکتهم تجارت داشت مگر فلان تاجر، حاج عبدالرزاق اسکونی را قانون میگذازند که يك کرور بفلان آدم بدهد؟ خوب هر قدر داشت میداد هر قدر نداشت نمیداد یا میتوانیم قانون دیگری بگذاریم که از فلاقت پول فلانجا بدهد؟ هر قدر دارد اگر صرفه و صلاح او هست میدهد و اگر صرفه اش نیست نمیدهد، کار اسکناس و کار طلای آن باید در حکم قانون اساسی مملکت باشد، باید همیشه در کمال ترس و لرز و با کمال غیرت مراقب آن باشند ببخشید اگر این را میگویم عنبر میخواهم که معروف است که میگویند مثل يك بکری میانند که بکارت است این را که خراب میکنی از اعتبار میافتد و این حرفهایی که جلوما شما میزنند فلان چیز فلانطور شده است مثلا نصد میلیون تومان از مردم گرفته اند، چرا ۹۰۰ میلیون تومان از مردم گرفته اید؟ چرا خرج کرده اید؟ چرا باین و آن داده اید که دستتان نماند؟ يك مطلب این است که میگوید بدولت داده بدولت نیبایستی بدهد میگوید قانون از مجلس گذشته است، در قانون نوشته اند که بانك مکلف است نوشته اند دولت مجاز است، آنها هم از خدا خواسته اند و داده اند امروز وظیفه مملکت این است که از هر جا میتوانند کسر کنند آقای وزیر دارائی باید از بودجه صد میلیون کسر کنند، بنده اگر بودم چهارصد میلیون کسر میکردم ایشان صد میلیون تومان کسر بکنند بدهند بانك ملی در مقابل قرض و از عایدات نفت از همین سال که شروع میشود ۲۰۰ میلیون لیره باو بدهند این را بر بکنید بگذارید صرافانی راه بیفتد و قفسش کنید که صرافانی

خودش را بکنند از صرافانی بیش نرود، این استخرها ساختن این عمارت ساختن این آسانسور ساختن اینچیزهای افراطی از پول مردم بدیخت، از پول مردمی که پیشان پول گذاشته اند، اینها نباید بشود؛ اینها گناه کبیره است و بنده دوباره عرض میکنم، نمیخواهم زیاد عرضی کنم. بنده تکلیف ملی خودم را میدانم که اینجا بگویم و ثبت شود و همه اشخاص اگر ما مردم خواهند دید که عواقب اینکار بد خواهد بود (اردلان - صحیح است) و بنده تکلیف خودم را میدانم و میگویم که این يك گناهی است ما میکنیم در آخرین دقائق عمرمان که آنهم اگر در جوانی کسی گناه بکند در پیری توبه میکند اما اگر در پیری گناه بکند توبه هم ندارد (صحیح است - احسن)

رئیس. آقای دکتر اعتبار موافقت؟

دکتر اعتبار. مخالفم .

رئیس. آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی. من از حسن توجه جناب آقای تقی زاده روی این موضوع حیاتی کمال امتنان را دارم در این قسمت خود بنده هم ... (تقی زاده - افسوس که بگذردی فرصت دادید من بگذردی مردم را گمراه کردم) بنده میخواستم عرض کرده باشم خدمتتان که اگر این نشر اسکناس برای پرداخت حقوق و مخارج غیر ضروری کشور بشود بنده هم خودم نه بعنوان يك وزیر دارائی میآوردم مجلس و نه مثل يك فرد عادی راضی میشدم که زیر این لایحه امضا کنم ولی آقایان اگر توجه فرمایند ما در این موقع يك برنامه هفت ساله از مجلس گذرانده ایم تمام مردم این مملکت متوجه شده اند که اگر این برنامه در مملکت اجرا شود ممکن است این يك راهی باشد برای رفع بیچارگی مردم این کشور (صحیح است) بعد از مطالعه زیادی که آقایان در کمیسیون برنامه کرده اند در آن موقع هم بنده نبودم نه در تنظیم لایحه و نه شرکت در تصویب ولی بعد مطالعه کردم و دیدم برای اجرای این برنامه يك اعتباری تهیه کرده اند که يك قسمت از فرضه داخلی است و يك قسمت هم فرضه خارجی است و قسمت دیگرش هم از درآمد عادی کشور - آن قسمت که مربوط بدرآمد عادی کشور است در آمد نفت جنوب و لی حساب کردند که این درآمد نفت جنوب کافی برای اجرای برنامه هفت ساله نیست که مجلس پیش بینی کرده، یکی فرضه داخلی از بانك ملی چهارصد و پنجاه میلیون تومان یکی ۲۵۰ میلیون دلار از صندوق بین المللی، آقایان میدانند که اگر بانك ملی بخواهد این قانون را اجرا کند و بانك بین المللی هم بخواهد این ارز را بدهد این ناچار باید ریبال در مقابلش باشد اگر امروز فرض بفرمائید بخواهند کارخانه ای وارد کنند يك قسمت از آن ارز پرداخت خواهد شد، آن قسمتش که عله و کارگر خواهد بود ناچار باید با ریبال باشد، پس برای اینکه ریبال داده شود از کجا باید بدهند؟ باید بانك ملی اجازه داد که در مقابل این ارزهایی که دارند ریبال منتشر بکنند، البته این اگر برای بودجه مملکت بود بنده همانطور که عرض کردم یا نظر آقای تقی زاده موافقم و بنده هم بهیچوجه نه میل دارم و نه ضرورتی دارد برای اینکه این بودجه ای که الان هست برای مملکت زائد است و هیچوقت جای این را ندارد که پولی از مردم بیچاره این

مملکت بگیریم و این خرجها را بکنیم ، و خود هم در کمسیون بودجه خدمتشان عرض کردم که پیشنهاد هائی دارم که این پیشنهاد ها را آقایان موافقت فرمایند صرفه جوئی هائی میشود ولی يك نكته را آقایان توجه فرمایند كه انتشار اسكناس و میزان اسكناس منتشره در هر مملكتی متناسب با بودجه آن کشور است یعنی اگر آن اسكناسی كه منتشر میشود دولت بخواهد آنرا با مالیات جمع كند و مقدار پولی كه در گردش است سرعت پیدا خواهد كرد ناچار از مقدارش كسر خواهد شد كما اینکه در ۱۳۲۰ هم كه در آن موقع خود بنده وزیر دارائی بودم بودجه مملكت سیصد میلیون تومان بود و مقدار اسكناسی كه در جریان بود در حدود ۱۵۰ میلیون تومان بود شاید بیشتر هم احتیاجی نداشتم چرا ؟ برای اینکه از آن بودجه سیصد میلیون تومانی يك نكته خرج غیر عمرانی و تولیدی میشد و ثلث خرج بودجه عمرانی و تولیدی میشد باینجهت مقدار اسكناس در جریان کافی برای رفع احتیاج بودولی در ظرف این هفت سال كه متأسفانه بمناسبت عدم انضباط داخلی و عدم تناسب تشكیلات مملكت بودجه مملكت بطور سرسام آور ترقی كرد و بیکرتبه از سیصد میلیون به هزار میلیون رسید و باز هم این را مجبورم عرض كنم كه بدبختانه در زمان قوت مجلس اقداماتی از طرف دولتهای وقت شد كه بیکرتبه هزینه زندگی رفت بالا و بودجه مملكت از چهارصد میلیون به ششصد میلیون رسید (صحیح است) تصویب نامه های خلاف قانون موجب این شد كه وضع مملكت باین وضع امروز رسید برای چرخاندن این دستگاه آمده اند قوانینی از مجلس شورای ملی گذرانده اند و پولهای گرفته اند از بانك ملی كه در نتیجه قروض دولت باینك ملی بمبالغ خیلی گزافی بالا رفته است این قروضی كه گرفته شده و پولهای گرفته شده است باید آنرا برای اطلاع آقایان عرض كنم كه يك قسمت اعظمش متأسفانه در زمان اشخاصی بوده كه ما تصور میكرديم اشخاص متخصص مالی هستند و پولهای گزافی برای حقوق بآنها میدادیم كه وضع مالیات را منظم كنند ، در هر صورت گذشته است و وضع با امروز افتاده است ولی امروز يك قسمتی بمناسبت كسر بودجه ناچار اسكناسهایی كه بانك ملی منتشر کرده است بوسیله وضع مالیات بخود بانك برنگشته اگر آقایان مسیوق باشند برای جلوگیری از این سفته بازی و وصول مالیاتهای بیشتری از همین طبقه متمكن در چندی قبل يك لایحه ای تقدیم مجلس كردم كه خوشبختانه از تصویب كمسیون قوانین دارائی گذشته و امیدوارم كه از خود مجلس هم هر چه زودتر بگذرد در آن لایحه نسبت باین سفته بازان پیش بینی شده است كه مالیاتهای سنگینی گرفته شود پس وقتی كه ما حساب كنیم بودجه مملكت وقتی سیصد میلیون تومان بود و ۱۵۰ میلیون اسكناس در جریان بود حال كه بودجه مملكت هزار میلیون شده است یعنی اسكناس منتشره هفتصد میلیون است - و ما در مقابل يك چنین فرصتی هستیم یا باید آقایان نمایندگان توجه فرمایند كه این برنامه هفت ساله كه محتاج يك فعالیت بیشتری است و خرج بیشتری هم میخواهد ناچار باید این اجازه بیشت اندوخته اسكناس داده شود در این هیأت دو

نفر هم آقایان نمایندگان مجلس هستند و خود آقای تقی زاده هم استحضار دارند كه بعد از جنگ اول ممالکی برای اینکه بتوانند وضع خودشان را ثابت بكنند و جلوگیری از بیكاری بكنند ناچار شدند كه يك مبلغ گزافی خرجشان را زیاد كنند و فعالیت را افزوندند تا توانستند در نتیجه آن فعالیتهای بزرگ سطح زندگی مملكت را بالا ببرند و مملكت را ترقی بدهند این يك راهی است كه ما با این باید كار بزرگی بكنیم و یالینكه باید از تمام كارها صرف نظر كنیم و هیچ كاری كه خرج داشته باشد انجام ندهیم . ولی این يك مشکل بزرگی است و بنده تذكراً عرض میكنم در يك كشوری كه نود و دو در صد بودجه مملكتش صرف حقوق فقط میشود باید يك راه حلی پیدا كرد ، عقلای قوم فكر كردند كه اگر این برنامه هفت ساله اجرا بشود يك فعالیتی در كارهای آزاد بعمل بیاید ممكن است يك قسمت اعظم از این مستخدمینی كه امروز سربار بودجه دولت هستند و نود و دو در صد بودجه مملكت صرف آنها میشود آنها بروند وارد كارهای آزاد تولیدی بشوند تا در نتیجه بشود بودجه مملكت را تنزل داد (صحیح است) این يك قسمتی است در قضیه الزام دولت با آوردن چنین لایحه ای كه مجبور شد ، اما این كه فرمودند انتشار اسكناس قیمت طلا را پائین میآورد این طور نیست اگر آقایان ملاحظه فرموده باشند ما در جلسه خصوصی از آقایان استدعا كردیم كه نظر خود را فرمایند و موافق و مخالف نظر خود را اظهار داشتند ، در یکی از مواد این لایحه قیمت طلا را نسبت پیشتره آن تعیین کرده ، قیمت طلا را آقایان میدانند كه ما عضو صندوق بین المللی پول هستیم در آن جا واحد پول را نسبت پیشتره آن تعیین میكنند یعنی قیمت طلا را با واحد پول تطبیق کرده اند و هر اونس تروی طلا ۳۰ دلار است و ما هم این جا پول خودمان را مطابق آن یعنی هر اونس طلا ۳۰ دلار تعیین كردیم و حسابی كه ما راجع باین قیمت طلا كردیم همان قیمت هراونس تروی طلا ۳۰ دلار است كه هر متقال طلا ۱۷ تومان میشود در صورتیکه شاید در بازار قیمتش بیش از این باشد ، شاید مثالی ۴۰ تومان باشد و ما نمیخواستیم كه قیمت طلا را كسر کرده باشیم بلکه بالعكس ما قیمت طلا را مطابق قیمتی كردیم كه در بازار بین المللی است و قیمتی است كه صندوق بین المللی پول این قیمت را برسمیت میشناسد اما راجع بگرانی زندگی باید عرض کرده باشم كه آقایان بدانند در گرانی زندگی نمیخواهم بگویم كه زیادی اسكناس تأثیری ندارد ولی تمام گرانی زندگی هم معلول این يك علت تنها نیست هزار عوامل دیگری هم هست كه آنها هم تأثیر دارد البته اگر ما بخواهیم در این موضوع بخصوص در نظر بگیریم و مطالعه كنیم شاید روزها وقت صرف این شود كه چطور میشود زندگی گران میشود و گرانی ایجاد میكرد ، البته اجناسی كه امروز از اروپا وارد میشود بتناسب قیمتی كه دارند بقیمت قبل از جنگ شاید كمتر از آن مقدار ترقی قیمت اجناس داخلی باشد بطور مثال عرض

آنها تکرار كنم . بنظر بنده چیزی كه بیشتر موجب گرانی قیمت ها را در مملكت فراهم کرده است كمی تولید است و برای اینکه رفع گرفتاریهای مردم بشود و وضع اقتصادی مردم بهتر از پیش بشود و بهبودی پیدا كند ما میبایستی يك كارهای تولیدی در مملكت درست بكنیم (صحیح است) و خوشبختانه مجلس شورایی باین نكته توجه داشت و برنامه هفت ساله را گذرانده و این برنامه هفت ساله مادامیکه بوقوع اجرا گذاشته نشود دردی دوانمیکند برای اینکه برنامه هفت ساله بوقوع اجرا گذارده شود محتاج بیول است ، يك قسمت از اعتبارات این برنامه میبایستی از قرضه خارجی تأمین شود ولی يك قسمت در درجه اول میبایستی از بانك ملی قرض بگیرد و قسمت دیگر از بودجه کشور تأمین بشود برای اینکه بانك ملی بتواند كمك كند به برنامه بایستی پول داشته باشد و بطوری كه بیلان بانك نشان میدهد فعلاً برای كمك باین برنامه هفت ساله از طریق ...

بعضی از نمایندگان - كثرت نیست .

رئیس - آقایان توجه تابلو نیستند و بیرون تشریف میبرند فرمایند كثرت شد

دكتر عبده - از طرف دیگر برای تأمین مخارج تولیدی دیگر از قبیل پرداخت قرضه ای بشركت عمران و شهرداری برای لوله كشی شهر تهران محتاج بیول است و توضیحاً عرض میكنم كه برای لوله كشی شهر تهران بانك ملی میبایستی ۴۵ میلیون تومان شهرداری تهران قرض بدهد (وزیر دارائی ۹۰ میلیون تومان) بی ۹۰ میلیون تومان برای لوله كشی شهر تهران باید قرض بدهد این كاری است كه لازمست نه از جبهه این كه بنده و كیل تهران هستم عرض میكنم از این لحاظ كه امروز شادمان هیچكس از پایتختهای دنیا حتی قصبه دنیاچائی را پیدا نمیكنند كه لوله كشی نشده باشد ، بنده بممالك مترقی كاری ندارم همین همسایه های مجاور ما كه شاید از جهات سابق تاریخی و فرهنگی امروز بکشور ما هم نمیرسد پایتختشان و شهرهای مهمشان لوله كشی شده و شهر تهران متأسفانه هنوز لوله كشی نشده برای این كار ۹۰ میلیون تومان پول لازم است و این پول امروز در اختیار بانك نیست برای این كه بتواند قرض بدهد ، برای این كار برنامه ۷ ساله كه میبایستی شروع كرد بانك ملی احتیاج بیول دارد بنده باجناب آقای تقی زاده كاملاً موافقم همان طور كه آقای وزیر دارائی فرمودند اگر ما اسكناس اضافی منتشر كردیم این اسكناس اضافی را بمصرف مخارج بودجه و مخارج عادی کشور نمیرسانیم یعنی بمخارج غیر تولیدی نمیرسانیم ، البته تجربه ثابت کرده است وقتی كه اسكناس اضافی منتشر میشود و این اسكناس اضافی بمصرف مخارج عمومی میرسد مطابق آن قیمت ها هم بالا میروند ولی باز تجربه ثابت کرده است تا آنجائی كه بنده اطلاع دارم اگر اضافه اسكناس بمصرف كار های تولیدی مملكت رسید بطوری كه تناسب بین میزان اسكناس موجودی و قدرت اقتصادی منابع اقتصادی کشور رعایت شود معمولاً چنین اضافه انتشار اسكناس تأثیری در اضافه قیمت ها نخواهد داشت (دكتر بقائی - آلمان تأثیر کرده) آلمان حضورتان

عرض میكنم كه تأثیری نخواهد داشت بنده خیال میكنم برای این كه آنچه چیزی كه امروز آقای دكتر بقائی خطرناك است و باید تكلیف آنرا روشن كرد این است كه من تصدیق میكنم كه صحبت انتشار اسكناس از نظر پسیكولوژی و روان شناسی ممكن است ذهن مردم را مشوش كند ، این امر راه چاره شانه نمیتواند كاری بكنند ولی اگر عملانات گردید كه این اضافه انتشار اسكناس را بمصرف كارهای تولیدی کشور رسانیدید بلا فاصله را كسیون ایجاد خواهد شد (دكتر بقائی تا این را كسیون ایجاد شود پدر مردم در آمده است) بالاخره چاره ندارد ، همانطور كه آقای وزیر دارائی فرمودند شما باید یکی از دوشق را اختیار كنید یا باید دست به هیچ كار اقتصادی نگذارید دست را روی دست بگذارید پولای خودتان را رو بقبله دراز كنید (صحیح است) منتظر مرك قطعی اقتصادی این کشور بشوید یا باید دست بفعالیت اقتصادی بزنید و برای این كار احتیاج دارید كه دستگاههای اقتصادی خود را بكار بیندازید و از این لحاظ احتیاج بیول دارید و من میخواستم استدعا كنم كه دولت متعهد بشود كه به هیچ وجه من الوجوه این اضافه انتشار اسكناس را بنیر مصارف تولیدی نرساند . (صحیح است) این اولین اقدامی است كه دولت میبایستی تعهد بكنند ، اقدام دوم هم این است و من مخصوصاً از آقای وزیر دارائی خواهش میكنم باین نكته توجه كنند همانطور كه آقای دكتر بقائی گفتند ممكن است از لحاظ روان شناسی این اضافه انتشار اسكناس ایجاد مشكلاتی بكنند و موقه يك عاملی پیدا شود برای بالا رفتن قیمت ها ، دولت میبایستی مقرراتی وضع كند و تدابیری اتخاذ كند برای جلوگیری از بالا بردن قیمت ها ، بنده این جا اضافه میكنم در اساس فكر بنده موافقم ولی اجرای برنامه هفت ساله بطور مسلم تأثیر بسزائی خواهد داشت در جریان قیمت ها ، اگر واقعا این پول ها بیکه بانك در اختیار برنامه هفت ساله میگذارد بلافاصله بمصرف كارهای تولیدی کشور برسد بنده یقین دارم با توجهی كه دولت خواهد كرد از بالا بردن قیمت ها جلوگیری خواهد شد قبل از اینکه بعرض خاتمه دهم مخصوصاً این نكته را میخواهم بعرض آقایان محترم برسانم كه این موضوع خواه ناخواه در مجلس شورای ملی مطرح شده است و امروز اذهان عمومی و افكار عمومی متوجه این موضوع است اگر دولت و مجلس شورای ملی مخصوصاً قبل از تعطیلات عید تكلیف این موضوع را روشن كنند جلوگیری خواهد شد از اسپكولاسیون و اقدامات نامشروع يك عده سودپرست ولی اگر مجلس اكثريت پیدا نكند بنده این را صریحاً عرض میكنم كه اگر این موضوع در دستور باقی بماند و قبل از تعطیلات عید تكلیف آن روشن نشود بطور قطع مجال خواهد داد من غیر مستقیم بیک عده ای سودپرست و اسپكولاتور كه از موقع استفاده كند و دست بزنند بیک اقدامات نامشروعی بنا بر این استدعاى بنده این بود كه در مرحله اول امروز اینكار را تمام كنیم و اگر متأسفانه اكثريت حاصل نشد شنبه جلسه تشكيل بشود و این كار را قبل از عید بانجام برسانیم

رئیس - آقای دكتر اعتبار .

دكتر اعتبار - روز سه شنبه صبح جلسه خصوصی راجع باین موضوع تشكيل شد و در آن

جلسه خصوصی از هر فرآكسیون دوفرا انتخاب شدند كه بنشینند با اتفاق هیئت محترم دولت و رئیس محترم بانك راجع باین موضوع مشورت كنند و صحبت بكنند این جلسات یعنی جلسه اول فوری همان روز سه شنبه تشكيل شد جلسه دوم هم دیروز صبح بود بعد قرار بر این شد كه نتیجه ای كه در این جلسه گرفته میشود باستحضار آقایان نمایندگان برسانند و تصمیمی بگیرند و بعد بیاید در مجلس و تكلیف این لایحه را مثبت یا منفی معین بكنند متأسفانه خلاف وعده شد یعنی فرصت اینکه نمایندگان فرآكسیونها با سایر نمایندگان فرآكسیونها تاس بگیرند و با آنها مشورت كنند داده نشد امروز هم فرآكسیونها تشكيل نشد (دهقان) فرآكسیون اتحاد ملی تشكيل شد) اتحاد ملی ممكن است ولی نه فرآكسیون ترقی تشكيل شد و نه فرآكسیون ملی ، و آقایان محترم راجع باین موضوع هنوز ذهنشان آماده نشده است آقای دكتر عبده در آخر فرمایششان يك فرمایش بسیار صحیح فرمودند و آن این بود كه الان این موضوع در مجلس مطرح شده است و این موضوع خود بخود تأثیر خیلی محسوس در خارج پیدا خواهد كرد و اگر ما موفق نشویم كه نتیجه ای بگیریم ممكن است كه مردم يك صدمه ای بزند تمام تقاضای ما در این چند روزه برای این بود كه آقایان اینكار بر فرض هم اگر باید بشود این شب عیدی مردم را بزرحت نیندازیم (صحیح است) بگذارید این چند روز عید هم بگذرد بعد از روی فرصت بنشینیم این موضوع را با يك طرز خوبی تمام كنیم ، متأسفانه اینكار هم نشد بنده در آن جلسه عقاید خودم را عرض كردم و اینجا هم برای استحضار آقایان عرض میكنم دودلیل عمده در اینجا ذكر میشود كه احتیاج مبرم باینكار دولت دارد بكي موضوع برنامه هفتساله است یعنی پول ریالی كه برای این كار لازم است ، دوم مخارج لوله كشی شهر تهران ، دوم برای لوله كشی شهر تهران ۹۰ میلیون تومان بانك ملی شهرداری تهران میخواهد قرض بدهد و برای اینكار ریال میخواهد و يك اشتباه حسابی هست در اینجا مخارج لوله كشی همه اش بر ریال نیست مخارج لوله كشی نصف بیشترش ارز است یعنی بیش از ۴۵ میلیون تومان ارز باین داده شود و این ارز را دولت دارد این يكی ، دوم برنامه هفت ساله است برنامه هفت ساله كه مورد علاقه تمام ملت ایران است و مجلس با آن سرعت و با آن علاقه مندی شدید آنرا تصویب كرد ، این برنامه قبل از اینکه بر حوصله عمل برسد نقشه میخواهد مطرح میخورد بنده اینجا شما میتوانم از روی اطلاع عرض كنم اولین اقدام عملی یعنی اولین سدی كه شروع میخوانند بكنند بنیانش را بگذارند با اولین راهی كه میخواهند اسفالت كنند و بسازند این از این تاریخ شاید زودترین تاریخش هفت یا هشت ماه دیگر باشد و الان شما احتیاج بریال برای برنامه هفت ساله ندارید (اردلان) كاملاً صحیح است (این دو دلیلی كه مهمترین دلیل دولت هست برای احتیاج باین كار اما حالا میگویم بنده عقیده ام چه بود ؟ بنده عقیده ام این بود كه بوقوع خودش یعنی هفت هشت ماه دیگر اگر لازم بود این كار میشد (دهقان) فرض فرمایند حالا آن هفت هشت ماه بعد است) اما حالا بنده خودم میگویم عریضی را كه بنده آنوقت داشتم حالا هم میتوانم عرض كنم ، عرض شود حضور محترم آقایان بنده آن

روزیکه قانونی از مجلس گذشت، تبصره‌ای که آقای اردلان پیشنهاد فرمودند که اجازه نشر اسکناس دوباره منتقل به مجلس شورایی شود بنده موافق نبودم چرا موافق نبودم؟ (اردلان) خودتان امضا فرمودید دفاع هم کردید) اجازه بفرمایید برای اینکه هر روزی که این موضوع در مجلس عنوان شود یک عده استفاده‌چی از خارج از این وضع استفاده میکنند (صحیح است) ولی حالا که این موضوع عنوان شده بعقیده من دوسه موضوع است که تا ما از اجرای آن نهایت اعتدال را نداشته باشیم نمیتوانیم باین لایحه رای بدهیم (دکتر بقائی - حضرتعالی راجع بارزهم همین را میگفتید) قسمت اول این است که این لایحه را همه آقایان خیال میکنند تصدیق بفرمایند که تصویب این لایحه بدون تردید قیمت ها را بالا میرود (صحیح است) این بدیهی است (دکتر بقائی - بالا برده است) خوب ما می‌ایم یکطرفش را قبول میکنیم، میگویم آقایان خوب، این یا نه مبلوئی را که قرار است بدهیم تا پول بآن حدی که لازم است برسد، ما این یا نه مبلوئی را تصویب کردیم و قیمتها بالا رفت، یعنی با همین حرف بنده قیمتها بالا می‌رود (علی و کیلی - همچو چیزی نیست آقا) آقای و کیلی بعد تشریف می‌آورید اینجا و هر چه میخواهید بفرمایید، عرض کنم که وقتی قیمتها بالا رفت، آخر شاقیمتها را اینجا با تصویب این لایحه بالا برده‌اید، در مقابل آقای دولت، شاکچار میخواهید بکنید که جلو اینکار را بگیرد؟ این لایحه را تصویب میکنیم، رفع احتیاج بانگلی را میکنیم، بشما هم میدهم، شما در مقابل من بگوئید که چه قدرتی دارید برای اینکه جلو ترقی قیمتها را بگیرید؟ (دکتر بقائی - و چه احتیاطی کرده‌اند تا حالا) موضوع دوطرف دارد یکطرفش بسیار خوب، احتیاج است ولی یکطرفش هم زندگی فرد فرد مردم است این مردم همه‌شان که برایشان می‌رنجند امتعه خارجی بخرند، اینها نان میخواهند پتیر میخواهند، سبزی میخواهند شما آقایان سبزی میخواهند، اینها در تهران را تحت اختیار بگیرند و در آنوقت میخواهید بفرمایند که دولت میخواهد قیمتها را پایین بیاورد اصلاً چطور ممکن است این موضوع عملی شود اینست که بنده معتقد بودم و معتقد هستم که تا واقعاً وضع مملکت یکوضع ثابتی نشود دولت آن قدرتی که لازم است پیدا نکند اینکار بجز ضرر هیچ نتیجه‌ای نخواهد داشت (صحیح است) قسمت دومی که لازم است بعقیده بنده در اینجا روشن شود قرض دولت بانگلی است روی این موضوع در کمیسیون زیاد صحبت شد و بالاخره موضوع بانگلی منتهی شده است که دولت سالی ۲۰ میلیون تومان بانگلی بپردازد، دولت یا نه صد میلیون تومان بانگلی ملی مقروض است و سالی ۲۰ میلیون، ۲۵ سال طول میکشد، ۲۵ ساله شما میخواهید این قرض را بپردازید. (کشاورز صدر - یعنی قرض کنند دیگره) تخریب آقا از طرف دیگر آمده ایم، یک لایحه‌ای هم گذرانده ایم و گفتیم که یک پورسانی را از عواید نفت جنوب برای مخارج تولیدی مملکت مصرف کنیم بنده در کمیسیون هم عرض کردم و عرض کردم که آقا وضع اقتصادی مملکت و وضع اقتصادی مردم اصلاح پذیر نیست مگر اینکه همه ما حاضر شویم یک فداکاری

فوق العاده‌ای بکنیم فداکاری این نیست که ما می‌ایم تصویب میکنیم که قرض دولت بیاورد از عایدات نفت جنوب داده شود، فداکاری این است که مردم بدهند خود ما بدهیم، بنده در ضمن این لایحه پیشنهادی خواهم داد و پیشنهاد میکنم وحد اکثر سرمایه‌ای برای هر فرد این مملکت بنده میخواهم قائل شوم که علاوه بر آن از متغول غیر متغول هر چه داشته باشد دولت صادره بکند و بگیرد والا چه فایده دارد همه‌اش می‌نفت جنوب، نفت جنوب برای درد دیگری لازم است بنده کدورتی که از دولت پیدا کرده‌ام بر سر آوردن این لایحه اگر دولت پیشنهاد بنده را قبول بکند رفع میشود، قسمت سومی که بعقیده بنده باید قبل از اینکه این لایحه تصویب شود مجلس نسبت بآن اظهار عقیده ای کند قیمت ارز است. خیلی متأسفم که آقای نیکپور اینجا تشریف ندارند ایشان بایک بیانات بسیار مؤثر و یک منطق بسیار قوی در آن کمیسیونی که ما بودیم این موضوع را روشن کردند، ارز امروز یک نرخ ثابت معینی دارد خرید ۱۲۸ ریال و فروش ۱۳۰ ریال - این را هم خریدار و هم فروشنده میداند وقتی شما این لایحه را تصویب میکنید یک مشتری بزرگ شما یعنی بزرگترین مشتری شما در خرید و فروش ارز کمیانی نفت جنوب است **باتما نقلیج** - آقای دکتر خواهش میکنم بفرمایید قسمت ریال برنامه از کجا باید اجرا شود؟ **اردلان** - تأمل بفرمایید تا نوبت من بشود عرض خواهم کرد **رئیس** - آقایان بین الانین صحبت نکنید. **دکتر اعتبار** - آقای باتما نقلیج اگر توجه فرموده بودید بشما عرض کردم که شما آلان احتیاج بریال ندارید و فقط برای هفت هشت ماه دیگر که شروع کردید بکار احتیاج پیدا خواهید کرد. **باتما نقلیج** - آنوقت احتیاج داریم که اسکناس چاپ شود. **رئیس** - آقا دورتری صحبت نکنید. **دکتر اعتبار** - عرض کنم که یک آنکری را جناب آقای وزیر دارائی فرمودند بنده از این توجه ایشان تشکر میکنم و فقط این را عرض میکنم که موضوع ارز باید قبل از نرخش روشن شود (صحیح است) قبل از اینکه لایحه تصویب شود (صحیح است) عرض کنم که بنده خیال نمیکنم آقای دکتر عده‌هم که با اصل موضوع موافق بودند عرایض بنده را وارد ندانند بنده میخواهم استدعا کنم از همه آقایان موافق و مخالف کمک بفرمایند که این نظریاتی که تصویب آن قبل از تصویب این لایحه لازم است قبول بشود بعد هم واقعاً اگر لازم است و صلاح میدانند که این لایحه تصویب بشود آنرا تصویب بکنند بنده فعلاً این لایحه را ضروری میدانم و رأی هم نمیدهم (احسنست) **رئیس** - پیشنهادی رسیده که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم که آقای کشاورز صدر، **رئیس** - آقای کشاورز صدر، **کشاورز صدر** - آقایان موافقتین و مخالفین بعقیده بنده بعد کافی صحبت کردند البته آقایان تصدیق بفرمایند که هر مطلبی بمجلس می‌آید له و

علیه دارد و آقایان هم صحبت بفرمایند بنده هم حکایت آن با اکثریت مجلس است در اینجا چون آقایان نمایندگان بحث کردند وقت کردند و بنده ایمان و عقیده دارم بوزیر دارائی که مرد دقیقی است و هیچوقت هیچ امری را بر خلاف مصالح مملکت بمجلس نمی‌آورد و در اینجا هم آقایان صحبت کردند و ما میخواهیم کار بکنیم در مجلس و همانطور که آقای دکتر عیده متذکر شدند اگر ما بکنیم که این لایحه در اینجا بماند موجب میشود که در خارج سوء استفاده بکنند بعد از این هم بنده تصور نمیکنم که دیگر جلسه ای بشود تا بعد از عید از اینجا رفتن بود که بنده پیشنهاد کرده ام مذاکرات کافی باشد و استدعا میکنم که آقایان رأی بدهند بنده هم هر کس هر رأی دارد که چه فهمیده است عقیده خودش را اظهار بکنند **رئیس** آقای تقی زاده مخالفید؟ (تقی زاده بلی) بفرمایید. **کشاورز صدر** - اگر آقایان اصرار دارند بنده پس میگیرم. **دکتر عیده** - بنده قبول میکنم که آقای تقی زاده صحبت کنند. **رئیس** - نمیشود قبول کرد باید پیشنهاد بکنید. **دکتر عیده** - بسیار خوب پیشنهاد میکنم. **رئیس** - پیشنهاد آقای دکتر عیده قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد کفایت مذاکرات میکنم - دکتر عیده **رئیس** - توضیحی ندارید؟ **دکتر عیده** - خیر قربان توضیح ندارم. **رئیس** - آقای تقی زاده. **تقی زاده** - بنده البته برای پیشنهاد شدن این لایحه خیلی متأسفم ولی از همه بیشتر برای پیشنهاد کفایت مذاکرات متأسفم ما میدانیم که این مسئله محتاج بحث و تدقیق است این چه عجله ای دارد بنده نفهمیدم ایشان فرمودند که این مسئله صحبتش ایجاد وحشت میکند چیزی که اسس وحشت می‌آورد عملش که ده دفعه بیشتر وحشت می‌آورد و اگر تصویب بشود ده مرتبه بدتر خواهد شد (صحیح است) این را فقط میشود گفت میخواهند اسکناس چاپ بکنند که روز عید نوروز عیدی بپردازند بنده چون پول نیست والا تا سه روز دیگر دنیا که خراب میشود ولی اگر این برای عیدی هم باشد میخواهیم یک عیدی بسیار بنی بملت ایران بدهیم برای اینکه شما که میگوئید اگر صحبتش در بازار بشود مردم سوء استفاده میکنند این شب عید یک زحمت کلی برای مردم ایجاد میکند و عملش که ده برابر صد برابر بیشتر زحمت تولید خواهد کرد آقای وزیر مالیه یک چیزی فرمودند که در مواد لایحه فلان چیز تضمین شده بنده میگویم شما که نگذاشتید طبع و توزیع شود تا بدانیم موادش چیست بنده بعد از خوانده شدن لایحه وارد اینجا شدم اصلاً میدانم موادش چیست این اشخاصیکه می‌آیند و میگویند برنامه می‌آید و در مملکت کار تولیدی ایجاد میشود و فلانی بالا رفتن قیمتها را میکند خاطر آمدن آن حکایات خواجه نصیرالدین طوسی و این حاجب که تمام آقایان آنرا خوانده‌اند گفت یک کسی یک بره‌ای میخواست که این

بره‌ای بره‌ای روزی که وزیر مالیه نغمه زیاد شود نه کم بشود و هر بره‌ای که بیاید بکندند به زیاد میشد یا کم ولی یک بره بود که دیدند بنده زیاد شد و بنده کم گفتند لایحه آن کسی که این بره را نگه می‌دارد بکندند، باغیانی است بعد که از او پرسیدند معلوم شد که هر روز یک بسته پونجه بلو میدهد و یک بسته کرک هم بنده نگه داشته است می‌آورد نشان میدهد و هر چه از آن پونجه گوشه می‌آورد بواسطه دیدن آن چه کرک گوشش میریزد، شما میخواهید بر ناله تنظیم کنید برای این مملکت آنوقت پول مردم را که آورده‌اند در بانک و دینچه گذاشته‌اند میخواهید بگیرد که ما برنامه درست میکنیم و تازه فایده‌ای که از آن حاصل میشود بعد از یکسال و دو سال سه سال آن فایده‌ای که حاصل میشود، آقا شما که مجبور نیستید برای تولید برای برنامه بروید قیمت طلا را خودتان زایل بکنید این را مدتش را دراز کنید پویش پویش کار بکنید از بودجه کم بکنید و به برنامه بدهید از عایدات نفت بدهید و بنده شخصاً عقیده ام اینست که عایدات نفت ما به تنهایی کافی برای تمام آن کارها میشود انشاء الله و باین مطلب ظن قوی دارم و بنا بر این فقط میخواهم یک کلمه بگویم و دیگر عرضی نمیکنم میخواهم بگویم بخدای لایزال قسم است که این عمل فوق تصور آقایان برای مملکت مضرت است (صحیح است) **اردلان** - آقا عده که برای رأی کافی نیست اجازه بدهید بنده عرایضم را بکنم. **رئیس** باید عده کافی شود و بکفایت مذاکرات رأی بگیریم. **فولادوند** - آقای دکتر عیده پس بگیرد **دکتر عیده** - بنده چون قصد انشاء نداشتم این پیشنهاد را پس میگیرم. **اردلان** - آقا پس گرفتند بگذارید صحبت شود والله مهم است. **رئیس** - آقای اردلان موافقت یا مخالف؟ **اردلان** - مخالف. **رئیس** - آقای ارباب موافقت یا مخالف؟ **ارباب** - عرایضی دارم که باید بعنوان موافق عرض کنم **رئیس** - بفرمایید. **مهدی ارباب** - صحبتی که اینجا زیاد میشود اینست که این لایحه باعث نگرانی مردم میشود زندگی مردم را گران میکند وحشت ایجاد میشود در حالی که چیزی که زندگی مردم را گران میکند چیزی که مملکت را بدبخشی سوق میدهد سلب اعتماد عمومی است در اینجا صحبت هائی میشود که از لایحه نشر اسکناس وحشتش زیاد تر است (صحیح است) اینجا گفته میشود که مصادره کنند گفته میشود اصل

مالیات را زیاد کنند، آقایان این صحبتها اسباب وحشت میشود... **رئیس** - آقای ارباب تأمل بفرمایید عده کافی نیست، آقایان هم تأمل بکنند که بعد از بیانات ایشان یک اعتراضی است که بمناسبت بنده جلسه و اختتام کنیم (بعد از چند لحظه عده کافی شد) بفرمایید آقای ارباب. **ارباب** - کار این مملکت آقایان از نشر اسکناس نیست مطالب دیگری هست که او زندگی مردم را گران میکند تا در این مملکت تولید زیاد نشود تا صادرات با واردات تعادل پیدا کنند کار دولت درست نشود، شما الان اگر اسکناس منتشر کنید چیزی هم بیارید متری دهشاهی بفرشید وقتی کسی نمیتواند بخرد چه فایده دارد؟ (صحیح است) اما اگر بتواند قوه مالی داشته باشد هر فرعی که بتواند جیت رامتری به ریال بخرد خیلی بهتر است تا اینکه نتواند متری بکریال بخرد یک تصویبنامه ای اخیراً گذشت نسبت باشین الات تولیدی کشاورزی حفاری فلاحتی که مانع از اجرای نظر تولیدی مردم شد آن تصویبنامه الان اجرا میشود در این مملکت اما صحبت از اسکناس که می‌آید این همه وحشت ایجاد میشود من میدانم شاید راه وحشت را مردم کم کرده‌اند مطالبی که اینجا گفته میشود و در بازار مردم خیال میکنند که دولت میخواهد اسکناس طبع بکند و برنامه هفت ساله را که میخواهد اجرا بکند اینطور نیست ارزی که حاصل میشود از محل نفت و غیره در مقابلش البته اسکناس لازم دارد و حالا بنده نمیگویم که آنرا هم اشتباه نمیکنند مردم با تأثیری ندارد بنده میخواهم عرض کنم که کارهای دیگری میشود که وحشتش بین مردم زیادتر است و اثرات منویش هم بدتر است و بهمین جهت است که کارهای تولیدی مورد توجه نیست و فقط راجع با اسکناس صحبت میشود الان میگویند ۷۸۰ میلیون تومان اسکناس طبع شده که ۶۵۰ میلیون در جریان است و صدویست و پنج میلیون آن در بانک است در صورتیکه بنده اطمینان میدهم که بیشتر از سیصد میلیون تومان اسکناس در جریان نیست بقیه‌اش مخفی است اگر اسکناس شما سرعت جریان میداشت دیگر احتیاج بنشر اسکناس نمیداشتید وقتی در مملکت امنیت نیست، وقتی اعتماد نیست آن اسکناس مخفی است یک کنترل دقیقی اگر باشد یا اینکه اگر خیلی معذرت میخواهم اگر اشتباه میکنم و امیدوارم که اشتباه کنم، اگر مسئله ارتشاء در این مملکت زیاد رواج نمیداشت اسکناس بیشتر از این در مملکت در جریان بود و بانک احتیاجی

بشود اسکناس نمیداشت چون پول زودتر در دستشود برسد دو حساب جاری بگذارند، یک هم نمیکند تمام اسکناسها را در دست خود نگه دارند. **رئیس** - تمام اسکناسها را گذاشته نمیشود عیب کار آقایان اینجا است بنده عرایضم را کوتاه میکنم با اینکه یک توضیحاتی داشتم مثلاً بنده یک نامه ای داشتم از یکی رفقای خودم که برای مطالعات قضایی با اروپا رفته عیناً این جمله را از زری نامه او میخوانم و مطلب را تمام میکنم میگوید تصور میفرمائید بطرز دیگر دیگران حقیر با مادر است دولت انگلستان برای احیای صنایع نساجی ۲۵ ساله بدون فرع یکم نباید آنوقت ما تصویبنامه میکنیم که اصلاً مافوق وارد نشود همین دولت انگلستان ۱۷ درصد پشتوانه اسکناس دارد. آقایان اگر در مملکت کارهای تولیدی نبود پشتوانه اسکناس مؤثر نیست. بیشتر از این بنده توضیح نمیدهم و بقیه را موکول بنظر آقایان میکنم (احسنست). **۱- اتراع برای شرفیابی عید** **رئیس** - چون روز دوشنبه عید است با موافقت آقایان ۱۲ نفر بقدر فرجه برای شرفیابی روز دوشنبه تعیین میکنم (اقرار بعمل آمده و آقایان زیر برای شرفیابی انتخاب شدند) آقایان، حسین مکی، ملکپور، ناصر ذوالفقاری، نیکپور، ضیاء ابراهیمی (ضیاء ابراهیمی - بنده چون احتمال دارد بکرمان بروم استدعا میکنم یکی دیگر را انتخاب بفرمایید) آقای ارباب، آقای فولادوند (جمعی از نمایندگان عضو هیات رئیسه هستند) آقای دکتر متین دفتری آقای حبیب الله امین، آقای اسلامی، آقای علی بهبهانی آقای احمدناخوان، آقای اعظم زنگنه، آقای ارباب گبو، آقای دکتر مظنی **جمعی از نمایندگان** - آقای اخوان هم مسافر می‌روند **رئیس** - خودشان میدانند اگر مسافر باشند میگویند. عرض کنم عده برای رأی کافی نیست و در اینجا پیشنهاداتی شده است برای روز جلسه ولی رأی که نمیشود گرفت. **اردلان** - آقای رئیس اجازه بنده محفوظ باشد **۷- موقع دستور جلسه بعد ختم جلسه** **رئیس** - آقای نخست وزیر تقاضا میکنند جلسه روز شنبه باشد (صحیح است) اگر آقایان موافقت جلسه شنبه ساعت ۹ صبح باشد (حائری زاده - مخالفم) (دکتر بقائی - ترتیب عرایض بنده را با علی حضرت بدهید) آقایان یک قدری تأمل کنید آقای حائری زاده تقاضا کرده‌اند در اول جلسه استیضاح ایشان مطرح شود (مجلس یک ساعت و بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد) **رئیس** مجلس شورای ملی - **رضاحکمت**

شماره ۲۰۲۴۷

شماره ۲۷۱۲۲۶

شماره ۲۴۴۳۶۱۰۵۸۰۱

شماره ۲۷۱۲۲۶

تصویب نامه

وزارت دادگستری

هیئت وزیران در جلسه ۲۲۷۱۲۱۸ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱۴۹۰ ر ح ر ۴۹۷۷۷ مورخ ۲۷/۱۱/۳۰ وزارت دادگستری و موافقت وزارت کشور در اجرای ماده واحده قانون تشدید مجازات اشخاص با سابقه و ضرور مصوب ۱۳ مرداد ۱۳۲۲ تصویب نمودند که تبصره ماده اول آیین نامه قانون مزبور مصوب ۲۵/۷/۱۵ ملغی است .
تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است
از طرف نخست وزیر
۲۹۴

شماره ۲۵۱۰ ر ح ر ۵۲۷۷۰
شماره ۲۷۱۲۲۶
بخشنامه بکلیه دادسراهای شهرستانها
لازم است در مورد ییگرد متهمین حزب توده و انجام تقاضاهای قانونی شهربانیها در اینخصوص جدیت بیشتری داشته در حدود مقررات باشهربانیها همکاری نمایند .
۳۰ م
بجای وزیر دادگستری

اصلاح آئین نامه

با اختیار حاصله از ماده ۲۸ قانون دفتر اسناد رسمی مصوب سال ۳۱۶ مواد ذیل به آئین نامه کانون سردفتران اضافه میشود .

۸۲- هر گاه اعضاء اصلی هیئت مدیره کانون بدون عنبر موجه در سه جلسه متوالی یا پنج جلسه غیر متوالی ظرف دو ماه در جلسات هفتگی حاضر نشوند مستغفی شناخته میشوند . وزارت دادگستری بایشهاد کانون که با اتفاق آراء اتخاذ شده باشد یک نفر سردفتر را برای بقیه مدت دوره کانون تعیین مینماید مقررات این ماده در مورد کارمندان علی البدل نیز که بجای کارمندان اصلی دعوت بحضور در جلسات میشوند مجری خواهد بود .

۸۳- هیئت مدیره کانون مکلف است منتهی تا جلسه سوم هر دوره وظائف هیئت مدیره اعم از اعضاء اصلی و علی البدل را شرح زیر معین کند .

الف - یک نفر برای تهیه کردن پاسخهای علمی و فنی که از طرف سردفتران و دفتر یاران میشود که پس از تهیه پاسخ در جلسه هیئت مدیره مطرح و پس از تصویب برای صدور بدفتر کانون تسلیم دارد .

ب - تعیین و معرفی نوی نوی از اعضاء اصلی و یا علی البدل کانون برای شرکت در دادگاه بنوی سردفتران و دفتر یاران .
ج - تعیین یک نفر برای رسیدگی بوضعیت علمی و اصلی سردفتران و دفتر یاران و کیفیت تشکیل دفتر خانه های اسناد رسمی .

تبصره - افلا هر سالی یک مرتبه بایستی دفاتر اسناد رسمی حوزه هر کانون از طرف کانون اینمعمل رسیدگی شده و گزارش آن در کانون موجود باشد و تغلفاتی که در اعمال سردفتران و دفتر یاران ملاحظه میشود برای تعقیب متخلف با اداره کل ثبت اعلام میشود .

۸۴- برای اینکه کانون سردفتران همیشه در اختیار سردفتران و دفتر یاران باشد بایستی همروزه (غیر از ایام تعطیل) از ساعت سه تا شش بعد از ظهر دفتر کانون باز و دائر باشد .

۸۵- در مواقع لزوم برای استماع سخنرانی و مباحثات علمی کانون از سردفتران و دفتر یاران حوزه خود دعوت خواهد نمود هر سردفتر و دفتر یاری که بدون عنبر موجه از حضور در جلسه خودداری نماید مستحق تعقیب انظامی خواهد بود .

مدیر کل ثبت ۳۱-۴